

Bilag til f. t. Sølov

normale, at godset oplægges i en terminal. Selv dette indebærer af naturlige grunde en indskrænkning i modtagerens undersøgelsesret, eftersom den må udøves over godset, således som det da ligger oplagt.

Til § 269. Modtagerens pligt til at betale fragt m.v.

Paragraffen, som svarer til § 112 i den gældende sølov, giver udtryk for princippet om samtidig udveksling af ydelser. Ved at udlevere fuldfører transportøren sit udleveringsløfte, dvs. det, at han har påtaget sig at udlevere godset til den rette person på bestemmelsesstedet. Samtidig opstår der for modtageren ved at modtage godset en pligt til at betale fragt og andre fordringer. Transportøren har tilbageholdelsesret i godset i medfør af udkastets § 270 og søpanteret i godset i medfør af § 251, nr. 3, i den gældende sølov.

Stk. 1 omhandler de tilfælde, hvor godset udleveres mod konnossement. Hvad modtageren skal betale, fremgår af konnossementet. Grunden hertil er, at man har villet forhindre overraskende omkostninger i at dukke op for en godtroende konnossementserhverver. Blandt de fordringer, som kan komme på tale ud over fragten, kan nævnes f.eks. efterkrav. Det skal her understreges, at det udelukkende er transportørens fordringer i henhold til konnossement, som omhandles, og således ikke afsenderens eller en andens fordringer, som er medtaget i konnossementet.

Dersom konnossement ikke er udstedt, gælder i henhold til *stk. 2*, at modtageren alligevel er forpligtet til at betale de fordringer med baggrund i transportaftalen, som han enten er blevet underrettet om ved udleveringen, eller som han indså eller burde have indset, at transportøren ikke har fået betaling for.

Til § 270. Tilbageholdsret

Paragraffen, som svarer til § 113 i den gældende sølov, indeholder bestemmelser om transportørens tilbageholdelsesret i godset.

Af udkastets § 269 fremgår det, at modtager ved at modtage godset bliver forpligtet til at betale fragt og andre fordringer. Samtidig følger det af § 270, første punktum, at transportøren

ikke har pligt til at udlevere godset, før betalingen er sket. Det er derfor, han har tilbageholdelsesret i godset. Samtidigheden i udveksling af ydelser kan føre til et deadlock. Hvis parterne ikke bliver enige, må der findes en måde, som indebærer sikkerhed for begge, uden at løsningen hindres. Dette sker ved, at modtageren, i stedet for at erlægge betaling, stiller sikkerhed for det freldre beløb.

De fordringer, som bestemmelsen omhandler, er dels fragt og andre fordringer, som omhandles i udkastets § 269, dels andre fordringer, over for hvilke sikkerhed foreligger gennem søpanteret i henhold til § 251 i den gældende sølov. Sidstnævnte slags fordringer omfatter blandt andet fordring på bjærgeløn og på bidrag til almindeligt havari. Endvidere omfattes fordringer, der grunder sig på, at bortfragteren eller skibsføreren i henhold til sin lovbestemte fuldmagt har truffet en aftale eller foranstaltning eller gjort udlæg for ladingsejerens regning. Endvidere omfattes ladingsejeres fordringer på erstatning for gods, der er solgt til fordel for andre ladingsejere, samt endelig bortfragterens fordring i henhold til fragtaftalen, såfremt fordringen kan gøres gældende mod den, som kræver udlevering.

Det følger af andet punktum, at transportøren, når godset er blevet udleveret, kan kræve sikkerheden frigivet. Modtageren har dog mulighed for at forhindre dette gennem arrest eller forbud. På denne måde fremtvinges en tvist om betaling.

Stiller modtageren ikke fornøden sikkerhed, kan transportøren i medfør af udkastets § 271 oplægge godset under sikker forvaring.

Dette indebærer, at transportøren frigør sig fra fortsat ansvar i henhold til transportaftalen. Derved har han ikke opgivet sine rettigheder i henhold til aftalen i forhold til transportkunden, eftersom han endnu ikke har udleveret godset til modtageren. Tilbageholdelsesretten bibeholdes således, selv om godset er lagt op.

Såfremt modtagerens speditører tager sig af godset efter fuldført transport og efter modtagerens ordre, f.eks. til oplagring i en overgangsperiode, er situationen den modsatte. Godset anses da for at være kommet i modtagerens besiddelse.